

ਸਥਾਪਨ ਅਤੇ ਸਭਿਆਚਾਰ ਨੂੰ ਅਪਨਾਉਣ ਦੀਆਂ - ਅਵਸਥਾਵਾਂ ਮਾਪਿਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਅਤੇ ਮਾਪਿਆਂ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ

ਮਾਪਿਆਂ ਦੀ ਹਾਜ਼ਰੀ ਵਿੱਚ (ਅਵਸਥਾ 1 ਤੋਂ 3) ਇਹ ਸਾਰੀਆਂ ਅਵਸਥਾਵਾਂ ਕੁਮ ਨਾਲ ਰਿਫੀਊਜ਼ੀ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਵਿਵਹਾਰ ਵਿੱਚ ਵੇਖਿਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ।

1. ਬੱਚਾ ਨਵੇਂ ਵਾਤਾਵਰਣ ਵਿੱਚ ਸ਼ੱਕੀ, ਅਸੁਰੱਖਿਅਤ ਅਤੇ ਘਬਰਾਇਆ ਹੋਇਆ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਮਾਂ-ਬਾਪ ਨਾਲ ਬਹੁਤ ਲਗਾਉ ਹੈ (ਸਾਰਾ ਸਮਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਚਿੰਬੜਿਆ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ)। ਆਪਣੀ ਟੀਚਰ ਜਾਂ ਨਾਲ ਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨਾਲ ਅੱਖ ਨਹੀਂ ਮਿਲਾਉਂਦਾ ਅਤੇ ਨਾਂ ਹੀ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਹੱਥ ਲਾਉਂਦਾ ਹੈ।

ਮਾਪਿਆਂ ਦਾ ਲਿਆਂਦਾ ਹੋਇਆ ਖਾਣਾ ਹੀ ਖਾਂਦਾ ਹੈ (ਕਦੇ ਇਸ ਨੂੰ ਖਾਣ ਤੋਂ ਵੀ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦੇਂਦਾ ਹੈ)।

ਆਪਣੀ ਮਾਂ-ਬੋਲੀ ਵਿੱਚ ਵੀ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ।

2. ਹਾਲੇ ਵੀ ਸਖਤ ਬੇਅਰਾਮੀ ਦੇ ਸੰਕੇਤ (ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਰਹਿ-ਰਹਿ ਕੇ ਰੋਣਾ ਅਤੇ ਚਿੰਬੜਨਾ)।

ਮਾਂ-ਬਾਪ ਨਾਲ ਥੋੜਾ ਜਿਹਾ ਖੇਲ ਲੈਂਦਾ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਮਾਂ-ਬਾਪ ਨਾਲ ਵੀ ਕਿਸੇ ਕ੍ਰਿਆ ਨੂੰ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਦੇ ਕਾਬਿਲ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਟੀਚਰ ਨਾਲ ਕਦੇ-ਕਦੇ ਅੱਖ ਮਿਲਾ ਲੈਂਦਾ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਸ਼ਰੀਰ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ਅਸਾਨੀ ਨਾਲ ਛੋਹਣ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ। ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮਾਪਿਆਂ ਨਾਲ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਬੋਲ ਲਵੇ।

3. ਬੱਚਾ ਕਮਰੇ ਵਿੱਚ ਹੌਸਲੇ ਨਾਲ ਘੁੱਮਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕਦੀ-ਕਦੀ ਆਪਣੇ ਆਪ ਖੇਡਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਬੱਚਾ ਅਕਸਰ ਮਾਂ-ਬਾਪ ਤੇ ਧਿਆਨ ਰੱਖਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਉਸਦੇ ਨੇੜੇ ਹੀ ਹਨ। (ਕੁੱਝ ਥੋੜਾ ਜਿਹਾ ਸਮਾਂ ਬੱਚਾ ਆਪਣੀ ਖੇਡ ਦੇ ਰੁਝੇਵੇਂ ਵਿੱਚ ਮਾਪਿਆਂ ਦੀ ਹਾਜ਼ਰੀ ਤੋਂ ਬੇਖਬਰ ਵੀ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ)

ਹੁਣ ਬੱਚਾ ਟੀਚਰ ਨਾਲ ਅੱਖਾਂ ਦਾ ਮਿਲਾਣਾ ਅਤੇ ਥੋਹੜੀ ਜਹੀ ਸ਼ਰੀਰ ਦੀ ਛੋਹ (ਗੋਦੀ ਨਹੀਂ) ਕਬੂਲ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ ਦੀ ਹੱਲਾਸ਼ੇਰੀ ਨਾਲ ਸਕੂਲ ਦਾ ਖਾਣਾ ਖਾਣ ਦੇ ਯੋਗ ਵੀ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ।

ਮਾਪਿਆਂ ਦੀ ਗੈਰਹਾਜ਼ਰੀ ਵਿੱਚ (ਅਵਸਥਾ 4 ਤੋਂ 10)

4. ਬੱਚਾ ਬਹੁਤ ਹੀ ਡਰਿਆ ਹੋਇਆ ਅਤੇ ਅਸੁਰੱਖਿਅਤ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਸ਼ਰੀਰਕ ਸੰਕੇਤ ਵੱਖ ਵੱਖ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ ਜਿਵੇਂ ਕਿ, ਮੂੰਹ ਪੀਲਾ ਹੋ ਜਾਣਾ, ਕੰਬਣਾ, ਸ਼ਰੀਰ ਦਾ ਤਾਪਮਾਨ ਘੱਟ ਹੋ ਜਾਣਾ, ਉੱਲਟੀਆ, ਸਾਹ ਦੀ ਘੁੱਟਣ, ਹੱਥ-ਪੈਰ ਮਾਰਨਾ, ਅੰਗ ਫਰਕਣਾ, ਇੱਕੋ ਥਾਂ ਤੇ ਚੱਕਰ ਲਾਈ ਜਾਣੇ ਜਾਂ ਸ਼ਰੀਰ ਨੂੰ ਅਕੜਾ ਲੈਣਾ।

ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ ਦੇ ਜਾਂਦੇ ਹੀ ਬੱਚਾ ਅਤਿਅੰਤ ਵਿਆਕੁਲ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ (ਉੱਪਰ ਵੇਖੋ)। ਟੀਚਰ ਦੀ ਹੋਂਦ ਤੋਂ ਬੇਖਬਰ ਜਾਂ ਟੀਚਰ ਦੀ ਛੋਹ ਅਤੇ ਅਵਾਜ਼ ਨੂੰ ਅਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਦੇਂਦਾ ਹੈ। ਬੱਚਾ ਬਹੁਤ ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਨਿੱਤ-ਨੇਮ ਦੇ ਕੰਮਾਂ ਨੂੰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ, ਖਾਣਾ ਖਾਣਾ, ਕੱਪੜੇ ਬਦਲਣਾ ਆਦਿਕ।

5. ਬੱਚਾ ਬਹੁਤ ਹੀ ਘਬਰਾਇਆ ਹੋਇਆ , ਪਰੇਸ਼ਾਨ , ਗੁੱਸੇ ਨਾਲ ਭਰਿਆ ਹੋਇਆ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਉੱਤੋਂ ਜਾਪਦਾ ਹੈ (ਜਿਵੇਂ ਕਿ, ਲੱਤਾਂ ਮਾਰਨੀਆਂ , ਦੰਦੀਆਂ ਵੱਢਣੀਆਂ , ਮਾਰ-ਕੁਟਾਈ ਕਰਨੀ , ਚੀਕਾਂ ਮਾਰਨੀਆਂ , ਚੀਜ਼ਾਂ ਸੁੱਟਣੀਆਂ - ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਜਾਂ ਦੂਸਰਿਆਂ ਨੂੰ ਜਖਮੀ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨੀ ਜਾਂ ਫਰਨੀਚਰ ਦੀ ਤੋੜ-ਭੱਠ , ਉੱਚੀ ਅਵਾਜ਼ ਵਿੱਚ ਰੋਣਾ ਆਦਿਕ । ਵਿੱਚੋਂ ਕੁੱਝ ਸਮੇਂ ਲਈ ਰੋਣਾ ਘੱਟ ਵੀ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ।)

ਘਰ ਤੋਂ ਲਿਆਂਦਿਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਵਸਤੂਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਲਾ ਕੇ ਰੱਖਦਾ ਹੈ - ਵਿਛੋੜੇ ਸਮੇਂ ਗੁੱਸਾ ਸੱਭ ਤੋਂ ਜਿਆਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ।

ਇੱਕ ਖਾਸ ਟੀਚਰ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਨੇੜੇ ਆਉਣ ਦੀ ਅਤੇ ਛੋਹਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ ।

ਆਪਣੇ ਆਲੇ ਦੁਆਲੇ ਹੋਣ ਵਾਲੀਆਂ ਕ੍ਰਿਆਵਾਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਦਿਲਚਸਪੀ ਜਾਂ ਪ੍ਰਤੀਕਿਰਿਆ ਨਹੀਂ ਵਿਖਾਉਂਦਾ ।

ਹਰ ਬਦਲਾਉ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਡਰਦਾ ਹੈ ।

6. ਮਾਂ-ਬਾਪ ਤੋਂ ਵਿਛੋੜੇ ਸਮੇਂ ਵਿਆਕੁਲਤਾ ਦੇ ਸੰਕੇਤ ਜਾਰੀ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ (ਵਿੱਚੋਂ-ਵਿੱਚੋਂ ਰੋਣਾ) ।

ਟੀਚਰ ਦੇ ਫੜਨ ਤੇ ਰੋਂਦਾ (ਜਾਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਰੋਂਦਾ) ਬੱਚਾ ਕਦੇ-ਕਦਾਈਂ ਟੀਚਰ ਅਤੇ ਸਾਥੀ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਖੇਡ ਵੇਖਣ ਲਈ ਰੋਣਾ ਬੰਦ ਕਰ ਲੈਂਦਾ ਹੈ ।

ਟੀਚਰ ਦੇ ਦਿੱਤੇ ਹੋਏ ਖਿਡੌਣੇ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕਰ ਲੈਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਥੋੜੇ ਸਮੇਂ ਲਈ ਵਿੱਚੋਂ-ਵਿੱਚੋਂ ਖੇਡਣ ਵੀ ਲੱਗ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ।

ਇੱਕ ਟੀਚਰ ਨਾਲ ਬਹੁਤ ਹੀ ਲਗਾਉ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਹਾਲੇ ਵੀ ਆਪਣੇ ਆਪ ਕੋਈ ਵੀ ਖੇਡ ਸ਼ੁਰੂ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ।

ਟੀਚਰ ਨੂੰ ਗੁਸਲਖਾਨੇ ਦੀਆਂ ਕ੍ਰਿਆਵਾਂ ਵਿੱਚ , ਕੱਪੜੇ ਬਦਲਣ (ਜੇਕਰ ਉਸਦੇ ਆਪਣੇ ਕੱਪੜੇ ਹਨ) ਵਿੱਚ ਮੱਦਦ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ।

ਸਕੂਲ ਦਾ ਖਾਣਾ ਖਾਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਘਰੋਂ ਮਾਪਿਆਂ ਦਾ ਭੋਜਿਆ ਹੋਇਆ ਖਾਣਾ ਕਬੂਲ ਕਰਦਾ ਹੈ ।

7. ਬੱਚਾ ਜਿਆਦਾ ਅਰਾਮਦੇਹ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕਾਫੀ ਸਮਾਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਰਹਿਣ ਦੇ ਕਾਬਿਲ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ।

ਆਮਤੌਰ ਤੇ ਇੱਕ ਹੀ ਜਗ੍ਹਾ ਤੇ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਖੇਡ ਵੇਖਦਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ।

ਹੁਣ ਬੱਚਾ ਟੀਚਰ ਦੇ ਨੇੜੇ ਆਪਣੇ ਕੁੱਝ ਜਾਣ ਪਹਿਚਾਣ ਦੇ ਖਿਡੌਣਿਆਂ ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਆਪ ਇਕੱਲੇ ਖੇਡ ਚਾਲੂ ਕਰਨ ਦੇ ਲਾਇਕ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ । (ਪਰੰਤੂ ਸਮੇਂ ਸਮੇਂ ਵੇਖਦਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਟੀਚਰ ਨੇੜੇ ਹੀ ਹੈ) ਹਾਲੇ ਵੀ ਉਹ ਘਰ ਤੋਂ ਲਿਆਂਦੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਵਸਤੂਆਂ ਨੂੰ ਕਮਰੇ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਰੱਖਣ ਦੀ ਆਦਤ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਰੱਖ ਸਕਦਾ ਹੈ । ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਹੋਏ ਨਿੱਕੇ ਜਿਹੇ ਬਦਲਾਉ ਦੀ ਵੀ ਪ੍ਰਤੀਕਿਰਿਆ ਕਰਦਾ ਹੈ (ਰੋਣਾ , ਇਕੋ ਟੀਚਰ ਦੇ ਕੋਲ ਰਹਿਣ ਦੀ ਅਰਜ਼ੋਈ ਕਰਨੀ)।

ਬੱਚਾ ਅੱਖਾਂ ਮਿਲਾਣ ਤੋਂ ਪਰਹੇਜ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਦੇ ਸਾਥੀਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਤੋਂ ਪਰੇ ਧੱਕਦਾ ਹੈ ।

ਕੋਈ ਗੁੱਸਾ ਨਹੀਂ ਵਿਖਾਉਂਦਾ ਜਾਂ ਆਪਣੇ ਤੇ ਹਮਲਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ , ਛੋੜਨ ਵਾਲੇ ਜਾਂ ਤੰਗ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਕੋਈ ਵੀ ਪ੍ਰਤੀਕਿਰਿਆ ਕਰਨ ਤੋਂ ਅਸਮਰਥ ਹੈ ।

ਸਕੂਲ ਤੋਂ ਮਿਲਣ ਵਾਲਾ ਕਾਫੀ ਖਾਣਾ ਖਾਣ ਲਈ ਰਾਜ਼ੀ ਹੈ । ਨਿੱਤ-ਨੇਮ ਦੀਆਂ ਕ੍ਰਿਆਵਾਂ ਨੂੰ ਮਮੂਲੀ ਜਾਂ ਬਿਨਾ ਕਿਸੇ ਵਿਰੋਧ ਦੇ ਕਬੂਲ ਕਰਦਾ ਹੈ ।

8. ਬੱਚਾ ਕਮਰੇ ਦੇ ਵਿੱਚ ਘੁੱਮਣ-ਫਿਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ - (ਜਿਆਦਾ ਅਰਾਮ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਦੀ ਖੋਜ ਜਿਆਦਾ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨਾਲ ਕਰਦਾ ਹੈ) ।

ਟੀਚਰ ਦੀ ਹੱਲਾਸ਼ੇਰੀ ਨਾਲ ਜਿਆਦਾ ਕ੍ਰਿਆਵਾਂ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹੈ ।

ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਦੇ ਸਾਥੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਹੋਏ ਖਿਡੌਣਿਆਂ ਨੂੰ ਕਬੂਲ ਕਰ ਲੈਂਦਾ ਹੈ ।

ਸਕੂਲ ਦਾ ਜਿਆਦਾਤਰ ਖਾਣਾ ਖਾ ਲੈਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਟੀਚਰ ਦੀ ਮੱਦਦ ਨਾਲ ਨਿੱਤ-ਨੋਮ ਦੀਆਂ ਤਕਰੀਬਨ ਸਾਰੀਆਂ ਕ੍ਰਿਆਵਾਂ ਕਰਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹੈ (ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕੱਪੜੇ ਬਦਲਣਾ , ਗੁਸਲਖਾਨੇ ਦੀਆਂ ਕ੍ਰਿਆਵਾਂ) । ਸਕੂਲ ਤੋਂ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਕੱਪੜੇ ਪਾਉਣ ਲਈ ਰਾਜੀ ਹੈ ।

ਵੱਡੇ ਪਰਿਵਰਤਨ ਸਹਿਣ ਵਿੱਚ ਅਸਮਰਥ ਹੈ (ਜਿਵੇਂ ਕਿ, ਟੀਚਰ ਦਾ ਬੀਮਾਰ ਹੋ ਜਾਣਾ , ਫੀਲਡ ਟ੍ਰਿਪ ਆਦਿਕ)

9. ਬੱਚਾ ਕਮਰੇ ਵਿੱਚ ਬੜੀ ਅਜਾਦੀ ਨਾਲ ਫਿਰਦਾ ਹੈ । ਕਦੀ ਕਦਾਈਂ ਦੌੜ-ਟੱਪ ਵੀ ਲੈਂਦਾ ਹੈ ।

ਬੱਚਾ ਜਿਆਦਾ ਕਿਸਮ ਦੀਆਂ ਖੇਡਾਂ ਆਰੰਭ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ।

ਖੇਡ ਵਿੱਚ ਜਿਆਦਾ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਹਿੱਸਾ ਲੈ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇੱਕ ਜਾਂ ਦੋ ਖਾਸ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਰਲ-ਮਿਲ ਵੀ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ।

ਨਿੱਤ-ਨੋਮ ਦੀਆਂ ਕ੍ਰਿਆਵਾਂ ਕਾਫੀ ਤੌਰ ਤੇ ਆਪ-ਮੁਹਾਰੇ (ਆਪਣੀ ਉਮਰ ਅਨੁਸਾਰ) ਕਰ ਲੈਂਦਾ ਹੈ । ਮੌਸਮ ਅਨੁਸਾਰ ਕੱਪੜੇ ਪਾਉਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹੈ ।

ਤਕਰੀਬਨ ਸਾਰੀਆਂ ਟੀਚਰਾਂ ਦੇ ਕੋਲ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ , ਅਨਜਾਣ ਲੋਕਾਂ ਅਤੇ ਸਥਿਤੀਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੰਭਾਲਦਾ ਹੈ ।

10. ਬੱਚੇ ਦੀ ਵਿਆਕੁਲਤਾ ਅਤੇ ਪਰੇਸ਼ਾਨੀ ਦੇ ਸਾਰੇ ਸੰਕੇਤ ਅਲੋਪ ਹੋ ਗਏ ਹਨ । ਬੱਚਾ ਬੜੇ ਅਰਾਮ ਵਿੱਚ ਹੈ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਆਲੇ ਦੁਆਲੇ ਦਾ ਅਤੇ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਅਨੰਦ ਮਾਣਦਾ ਹੈ (ਹਾਸੇ-ਮਜਾਕ ਦਾ ਅਨੰਦ ਮਾਨਣ ਦੇ ਯੋਗ ਹੈ ਅਤੇ ਆਪਣੀਆਂ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਦਾ ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਕਰਦਾ ਹੈ)

ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਵੱਡੀ ਟੋਲੀ ਵਿੱਚ ਹਿਲ-ਮਿਲ ਕੇ ਲੰਮੇ ਸਮੇਂ ਲਈ ਖੇਡਣ ਦੇ ਯੋਗ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ ।

ਕਮਰੇ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖਰੇ ਹਿੱਸਿਆਂ ਵਿੱਚ ਪਏ ਖਿਡੌਣਿਆਂ ਨੂੰ ਇੱਕਠੇ ਕਰਕੇ ਖੇਡਣ ਦੇ ਯੋਗ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ ।

ਬੱਚਾ ਨਿੱਤ-ਨੋਮ ਦੀਆਂ ਕ੍ਰਿਆਵਾਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਜਾਣੂ ਹੈ ਅਤੇ ਕੁੱਝ ਕ੍ਰਿਆਵਾਂ ਲਈ ਆਵੇਦਨ ਵੀ ਕਰਦਾ ਹੈ ।

ਆਮਤੌਰ ਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪਰਿਵਰਤਨ ਨੂੰ ਸੰਭਾਲਣ ਦੇ ਕਾਬਿਲ ਹੈ ।

From: Julie Dotsch, Ontario Welcome House Nursery (now closed), Toronto

Researchers whose work affirms or corresponds with these findings listed here:

Ashworth, Philip K. Block, J Dotsch & Jane McFarlane, Norman R. McLeod, Melbourne, David P. Weikart, Aaron Wolfgang, Ethel Young